

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Asociația Obștească „New Hope Moldova”,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Asistență
Socială și Protecția Familiei mun. Bălți în interesele copiilor minori XXXXX
reprezentant legal al copiilor Centrul de plasament temporar al copiilor în situație de
risc „Drumul spre casă” împotriva Asociației Obștești „New Hope Moldova”,
intervenient accesoriu Centrul de plasament temporar al copiilor în situație de risc
„Căldura Casei”, Inspectoratul de Poliție Bălți, Ana Ciobanu, Centrul de consiliere
pentru copiii orfani și lipsiți de îngrijirea părinților din or. Strășeni, Direcția
Asistență Socială și Protecția Familiei r-l Cantemir, Școala profesională nr. 1 mun.
Bălți cu privire la suspendarea temporară a activităților centrelor de plasament
temporar pentru copiii în situații de risc,

împotriva încheierii din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 07 decembrie 2017 Direcția Asistență Socială și Protecția familiei mun.Bălți
a depus cerere în judecată în interesele copiilor minori XXXXX reprezentant legal al
copiilor Centrul de primire a copilului în regim de urgență „Evricea” împotriva
Asociației Obștești „New Hope Moldova”, intervenient accesoriu Inspectoratul de
Poliție Bălți privind suspendarea temporară a activităților centrelor de plasament
temporar pentru copiii în situații de risc, amplasate în mun. Bălți str. I. Gagarin nr.3
și str. I. Gagarin nr.5.

Prin hotărârea din 22 ianuarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central acțiunea
civilă s-a admis.

S-a suspendat temporar activitatea centrelor de plasament temporar pentru
copiii în situații de risc „Speranța”, amplasate în mun.Bălți, str.I.Gagarin, nr.3 și
str.I.Gagarin, nr.5, gestionate de Asociația Obștească „New Hope Moldova” până la
soluționarea curențelor stipulate în Raportul grupului de experți a comisiei de

acreditare, cu neadmiterea plasării altor copii în Centrele de plasament temporar pentru copii în situație de risc „Speranța”(f.d.162).

Manifestând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 22 iunie 2019 Asociația Obștească „New Hope Moldova” a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, casarea integrale a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii (f.d.172).

Prin încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului declarat de Asociația Obștească „New Hope Moldova”, și s-a restituit Asociației Obștească „New Hope Moldova” cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal (f.d. 202-205).

La 16 septembrie 2019 Asociația Obștească „New Hope Moldova” a declarat recurs împotriva încheierii din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, soluționând problema prin emiterea unei decizii prin care se va admite cererea privind repunerea în termen de declarare a apelului (f.d.209-210).

În motivarea recursului a indicat că despre hotărârea primei instanțe a aflat la 21 iunie 2019 atunci când a făcut cunoștință cu materialele dosarului or, în adresa acestuia precum și în adresa avocatului n-au parvenit scrisori cu dispozitivul hotărârii din 22 ianuarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central.

La fel, a menționat că prin încheierea contestată s-a încălcat dreptul de acces liber la justiție.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 20 august 2019 și recepționată de către Asociația Obștească „New Hope Moldova” la 03 septembrie 2019 (f.d. 208). Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 16 septembrie 2019.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Asociația Obștească „New Hope Moldova”, neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că la 07 decembrie 2017 Direcția Asistență Socială și Protecția familiei mun.Bălți a adresat cerere în judecată în interesele copiilor minori XXXXX reprezentant legal al copiilor Centrul de primire a copilului în regim de urgență „Evricea” împotriva Asociației Obștești „New Hope Moldova”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Bălți privind suspendarea temporară a activităților centrelor de plasament temporar pentru copiii în situații de risc, amplasate în mun. Bălți str. I. Gagarin nr.3 și str. I. Gagarin nr.5.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță prin hotărârea din 22 ianuarie 2019 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a admis acțiunea civilă.

S-a suspendat temporar activitatea centrelor de plasament temporar pentru copiii în situații de risc „Speranța”, amplasate în mun.Bălți, str.I.Gagarin, nr.3 și str.I.Gagarin, nr.5, gestionate de Asociația Obștească „New Hope Moldova” până la soluționarea carențelor stipulate în Raportul grupului de experți a comisiei de acreditare, cu neadmiterea plasării altor copii în Centrele de plasament temporar pentru copii în situație de risc „Speranța”(f.d.162).

Invocând dezacord cu hotărârea primei instanțe, la 22 iunie 2019 Asociația Obștească „New Hope Moldova” a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, casarea integrale a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii (f.d.172).

Iar, prin încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea privind repunerea în termen a apelului declarat de Asociația Obștească „New Hope Moldova”, și s-a restituit Asociației Obștească „New Hope Moldova” cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal (f.d. 202-205).

În conformitate cu art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art.362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art.116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art.369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a refuzat repunerea în termen a apelului declarat de Asociația Obștească „New Hope Moldova”, și s-a restituit Asociației Obștească „New Hope Moldova” cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Asociația Obștească „New Hope Moldova” a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 102 alin. (4¹) Cod de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil relevă că instanța de apel justificat a menționat că reprezentantul apelantului Oleg Reuțki, precum și avocatul Alexandru Prisac au fost înștiințați legal, fiind prezenți în ședințele de judecată din 22 februarie 2018, 07 mai 2018, 04 iulie 2018, 04 octombrie 2018, 13 noiembrie 2018. Prin urmare, în circumstanțele expuse mai sus, Colegiul conchide că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a exercita calea de atac apelul împotriva hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege.

În acest context, cu referire la prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

La acest capitol, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Asociației Obștească „New Hope Moldova” prin intermediul reprezentantului Oleg Reuțki, sau avocatului Alexandru Prisac în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție. Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de restituire a cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelantul a omis termenul pentru depunerea cererii de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurentă nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 20 august 2019.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Asociației Obștească „New Hope Moldova”.

Se menține încheierea din 20 august 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei mun. Bălți în interesele copiilor minori XXXXX reprezentant legal al copiilor Centrul de plasament temporar al copiilor în situație de risc „Drumul spre casă” împotriva Asociației Obștești „New Hope Moldova”, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Bălți, Ana Ciobanu, Centrul de consiliere pentru copiii orfani și lipsiți de îngrijirea părinților din or. Strășeni, Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei r-l Cantemir, Școala profesională nr. 1 mun. Bălți cu privire la suspendarea temporară a activităților centrelor de plasament temporar pentru copiii în situații de risc.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh